

Національна академія аграрних наук України
Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Шифр та назва спеціальності	201 «Агрономія»		Відповідальні відділи, лабораторії СГІ – НЦНС	кафедра захисту, генетики і селекції рослин Одеського державного аграрного університету
Назва освітньо-наукової програми	«Селекція і насінництво сільськогосподарських культур»			
ВИКЛАДАЧ	ЗОРУНЬКО Віктор Іванович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент доцент кафедри захисту, генетики і селекції рослин, декан агробіотехнологічного факультету Одеського державного аграрного університету			
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ				
Анотація	Педагогічна практика в системі навчання в аспірантурі є етапом професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія до науково-педагогічної діяльності. Педагогічна практика спрямована на набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти, й передбачає формування вмінь викладацької діяльності, зокрема, щодо викладання спеціальних дисциплін, організації навчальної діяльності студентів, методичного забезпечення науково-педагогічної роботи.			
Мета і завдання	<p>Мета педагогічної практики полягає у формуванні здобувачами ступеня доктора філософії у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство зі спеціальності 201 Агрономія системи компетентностей щодо науково-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, спрямованої на набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти, та вмінь викладацької діяльності, зокрема, викладання спеціальних дисциплін, організації навчальної діяльності студентів, методичного забезпечення науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Завдання практики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоїти таксономію цілей навчального процесу як складної, організованої, ієрархічної системи реальної дійсності; - отримати розуміння того, як функціонує кафедра в якості структурного підрозділу закладу вищої освіти та працює викладач на посаді науково-педагогічного працівника; - оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи; - закріпити науково-дослідні та навчально-педагогічні знання; - набути безпосереднього практичного досвіду ведення лекційних, семінарських, практичних занять та консультування під керівництвом керівника практики; 			

	<ul style="list-style-type: none"> - синтезувати науково-дослідну та навчально-методичну діяльність в освітньому процесі; - сформувати навички постійного поліпшення науково-педагогічної роботи, здійснювати самоосвіту та самовдосконалення.
Формат	Самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.
Результати навчання	<p>Як результат проходження педагогічної практики здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - таксономію цілей навчального процесу як складної, організованої, ієрархічної системи реальної дійсності; - функціонування кафедри в якості структурного підрозділу закладу вищої освіти та працю викладача на посаді науково-педагогічного працівника; - основи проведення науково-методичної та навчально-методичної роботи; - особливості методики проведення лекцій, практичних та семінарських занять і консультацій; - методи активізації пізнавальної діяльності студентів; - дидактику засвоєння знань, умінь і навичок на лекційних, практичних і семінарських заняттях; - методи й організаційні форми навчання, вплив навчального процесу на особу; - визначати обсяг і структуру змісту навчальної дисципліни; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поєднувати та використовувати науково-дослідні знання в навчально-педагогічному процесі; - планувати та організовувати науково-педагогічну роботу; - розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів; - поєднувати науково-дослідну та навчально-методичну діяльність в освітньому процесі; - аналізувати результатів та контролювати навчальні досягнення студентів; - використовувати новітні інформаційні технології навчання у закладах вищої освіти; - здійснювати відбір, систематизацію та аналіз науково-педагогічних матеріалів; - забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки; - удосконалювати науково-педагогічну роботу, здійснювати самоосвіту та самовдосконалення.
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 3 кредити ЄКТС, 90 годин самостійної роботи
Пререквизити	Передумовами для педагогічної практики є сформовані у здобувачів компетентності освітніми компонентами: «Філософія», «Іноземна мова професійного спрямування», «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи», «Методологія, організація і технологія наукових досліджень», «Теоретичні основи селекції і насінництва сільськогосподарських культур».
Ознаки	Обов'язкова навчальна дисципліна, що формує загальні компетентності здобувача
Курс/семестр	2 / 4

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна і методична робота складає сутність педагогічної практики, що передбачає формування у аспірантів навичок викладацької роботи.

Навчально-методична робота полягає у:

– відвідуванні лекцій, семінарських занять та консультацій для вивчення методичного досвіду, системи навчальної роботи кафедри в цілому, оволодіння методиками підготовки до навчальних занять і викладання навчального матеріалу;

– освоєнні засобів організації та контролю самостійної роботи студентів, особливо при підготовці до семінарських занять (додаткові питання, теми для обговорення, теми рефератів тощо);

– відвідування занять, що проводять аспіранти-практиканти з наступним обговоренням і письмовим рецензуванням.

Навчально-методична робота аспіранта має дві складові частини, які доповнюють одна одну: пасивна та активна (аудиторна) практика.

1. Пасивна практика в більшості випадків передує активній (аудиторній) і полягає в:

– відвідуванні лекцій, практичних занять і консультацій, які проводять викладачі кафедри;

– участі у навчально-методичній роботі кафедри;

– відвідуванні лекцій і практичних занять, що проводять інші практиканти з наступною участю в обговоренні результатів і підготовкою письмової рецензії.

– участь у здійсненні контрольних заходів, підготовці завдань для поточного та підсумкового контролю;

– вивчення досвіду викладання провідними НПП кафедри.

Обсяг пасивної практики – не менше 12 годин.

2. Активна (аудиторна) практика є основною в усьому навчальному процесі, бо виявляє та закріплює викладацькі здібності аспіранта.

Активна практика включає в себе: проведення лекцій і практичних занять; консультацій студентів; розробку завдань для організації самостійної роботи з професійно-орієнтованих дисциплін підготовки фахівців з відповідної спеціальності; участь у методичній науково-інноваційній та організаційній роботі кафедри тощо. До початку активної практики аспірант надає керівнику практики тексти лекцій та методичні розробки занять.

Обсяг лекції складає 15-20 сторінок тексту, методичних розробок - 5-7 сторінок. Після узгодження тексту лекцій і методичних розробок з керівником практики практикант допускається до самостійного проведення занять. Після закінчення лекції (практичного заняття) проводиться обговорення, в якому беруть участь всі присутні. Під час цього обговорення висловлюються зауваження теоретичного (стосовно якості викладання) та методичного (майстерність подачі матеріалу: контроль над аудиторією, активність студентів, використання технічних засобів навчання тощо) плану. Практиканти фіксують свої зауваження у письмовій формі у вигляді рецензії, керівник практики оцінює кожне заняття і надає рецензію з оцінкою всієї діяльності за 100-бальною шкалою.

Мінімальний обсяг активної педагогічної практики складає 8 годин: 1 лекція – 2 години; 3 практичні заняття – 6 годин.

В процесі підготовки навчальних матеріалів для аудиторної роботи аспіранти мають опрацювати новітні наукові джерела, в яких висвітлюються сучасні концепції теоретичних основ селекції і насінництва сільськогосподарських культур, новітні методи створення та оцінки вихідного матеріалу тощо. Під час підготовки лекції необхідно виокремлювати проблемні, дискусійні положення. Підготовку матеріалів для аудиторної роботи рекомендується здійснювати з урахуванням тематики дисертаційних досліджень. Результати власних досліджень можуть бути використанні для розробки розрахункових завдань, кейсів, творчих робіт. При розробці тексту лекції, а також методики проведення практичних занять здобувачі використовують загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі агрономії, зокрема селекції і насінництва.

Аспіранти беруть участь в обговоренні тематики курсових та бакалаврських робіт студентів, у проведенні попереднього захисту бакалаврських та магістерських робіт. Разом з відповідальним куратором та іншими провідними науково-педагогічними працівниками можуть надавати консультації студентам з управління проектами при написанні рефератів, курсових робіт.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Класифікатор професій: ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
4. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. – На заміну ДК 009:2005; Чинний від 2012-01-01. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
5. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.
6. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами та доповненнями від 25 червня 2020 р. № 519) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>
7. Постанова КМУ №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>
8. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Київ: Ленвіт, 2006. 35 с.
9. ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning. URL: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>.
10. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2018. 265 с.
11. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
12. Постоян Т.Г. Освітні технології: навч. посіб. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2014. 202 с.
13. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
14. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi->

Допоміжна

15. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
16. Гузій Н.В. та ін. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітанських кадрів: акмеологічні аспекти: монографія. Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.
17. Загірняк М.В., Поясок Т.Б., Беспарточна О.І., Токарева А.В. Медіапедагогіка: навчальний посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. 360 с.
18. Кочубей А.В., Якубовська С.С. Педагогіка та методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 292 с.
19. Кухаренко В.М. та ін. Теорія та практика змішаного навчання: монографія; за ред. В.М. Кухаренка. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.
20. Лунячек В.Е. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник. 2–ге видання, виправлене та доповнене. Харків: Панв А.М, 2019. 218 с.
21. Саух П.Ю. та ін. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія; ред. П.Ю. Саух. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2011. 443 с.
22. Khosrow-Pour M. Advances in educational technologies and instructional design. IGI Global, Information Science Reference, 2019. 590 p.
23. Khosrow-Pour M. Handbook of Research on Modern Educational Technologies, Applications, and Management. IGI Global, 2020. 950 p.
24. Kuhn D.A Teacher-First Guide to Distance Learning: Ease Your Transition to Online Teaching with This Practical Approach to Student Success. Independently Published, 2020. 182 p.
25. Lok J.Ch. Online Learning Educational Development. Independently Published, 2020. 192 p.
26. Tripathi H. Educational technology and ICT in education. Red'shine Publication. Pvt. Ltd, 2019. 119 p.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Prometheus: платформа масових відкритих онлайн курсів. URL: <https://prometheus.org.ua>
3. Креативність та освіта: чому це має значення. ВИЩЕ: Спільнота для навчання та викладання. http://gohigher.org/creativity_and_education
4. Інформаційний електронний ресурс, присвячений освіті в Україні та за кордоном. URL: <https://osvita.ua>
5. «Освіторія» - онлайн-медіа про освіту та виховання дітей в Україні. URL: <https://osvitoria.media>

osviti-v-ukraini-02-10- 2020.pdf

15.Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. 2-ге видання доповнене. К.: Академвидав, 2010. 456 с.

6. TED: Ideas worth spreading – ресурс з записами відеороликів від провідних експертівспікерів про освіту, бізнес, науку, технології та творчість із субтитрами понад 100 мов. URL: <https://www.ted.com>

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Поточний контроль здійснюється відповідальним куратором протягом проходження аспірантом педагогічної практики шляхом оцінки його систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності практиканта протягом конкретного періоду. Кінцевим результатом науково-педагогічної практики є захист її результатів перед комісією у формі звітнього засідання кафедри. Захист практики оцінюється у 20 балів: враховується вичерпність, правильність і переконливість відповідей аспіранта, якість оформлення

Результати педагогічної практики керівник практики заносить до заліково-екзаменаційної відомості.

Розподіл балів, що отримують аспіранти за практику

Вид роботи	Кількість балів
Проведення навчальних занять	20
Методичні вказівки до виконання практичних занять	20
Підготовка конспекту лекції та презентаційного матеріалу до неї	20
Огляд основних нормативно-правових документів, що регламентують освітню діяльність ЗВО України	10
Стандарти вищої освіти у сфері агрономії	10
Доповідь і захист практики	20
Всього	100

Якість засвоєння змісту педагогічної практики оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Успішності аспіранта Розподіл балів для оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	74-81	C	
	64-73	D	задовільно
	60-63	E	
	35-59	FX	
	0-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ПЕРЕДБАЧАЄ ОBOB'ЯЗКОВЕ

- самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права, не допускати плагіату та самоплагіату;
- надання достовірної інформації про результати власної діяльності, використані методики та джерела інформації.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності СГП – НЦНС», виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до науково-організаційного відділу.

СИЛАБУС ЗА ЗМІСТОМ ПОВНІСТЮ ВІДПОВІДАЄ РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ